

SUOMEN PUNAINEN RISTI		HALLITUS PÖYTÄKIRJA 2/2022
Keskustoimisto		
Kokousaika: perjantai 25.3.2022 klo 10.03-13.44		
Kokouspaikka: Teams-etäkokous		
Läsnä:		Vastaava esittelijä:
Puheenjohtaja	Elli Aaltonen +	pääsihteeri Kristiina Kumpula +
Varapuheenjohtajat	Ann-Mari Audas- Willman + Laura Musta + Harri Virta +	Muut esittelijät: Ilpo Kiiskinen + Marja Lehtimäki + Tiina Saarikoski + Sirpa Solehmainen +
Jäsenet	Outi Forsblom + Harri Jokiranta + (kohdat 25-35) Katja Kuusela + (poissa kohdat 37 ja 38) Marju Pihlajamaa + Jarno Rasinkangas + Ruut Rissanen +	Tapani Väisänen + Mimmu Ylipoussu +
Sihteeri	Eeva Holopainen +	Läsnäolo-oikeus: Otto Kari +
Poissa: -		
Käsiteltävät asiat: 25 - 47		
Allekirjoitukset:		
Elli Aaltonen puheenjohtaja		Eeva Holopainen sihteeri
Ann-Mari Audas-Willman pöytäkirjan tarkastaja		

SUOMEN PUNAINEN RISTI
Keskustoimisto

HALLITUS
2/2022

25
KOKOUKSEN AVAAMINEN

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.03.

26
KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet hallituksen jäsenistä kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna.

Päätös: Todettiin hallitus päätösvaltaiseksi.

27
ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEEN

Päätösesitys: Hyväksytään esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

28
PÖYTÄKIRJAN TARKASTAMINEN JA PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJAN VALINTA

Tausta: Pöytäkirja lähetetään hallitukselle sähköisesti viikon kuluessa kokouksesta.

Päätösesitys: Esitetään pöytäkirjan tarkastajaksi Ruut Rissasta.

Päätös: Valittiin pöytäkirjan tarkastajaksi Ann-Mari Audas-Willman.

29
ALUSTAVA TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021

Tausta: Hallituksen keskusteltavaksi esitellään ensimmäinen luonnos toimintakertomukseksi (**liite 29.1**), tuloslaskelmaksi ja taseeksi (**liite 29.2**). Lopullinen tilinpäätös vuosikirjoineen esitellään hallitukselle 22.4.2022 kokouksessa, jolloin hallitus myös sen allekirjoittaa. Samassa yhteydessä hallitukselle esitellään piirien tilinpäätökset.

Päätösesitys: Hallitus käy keskustelun toimintakertomusluonnoksesta. Merkitään alustava toimintakertomus, tuloslaskelma ja tase tiedoksi.

Päätös: Hallitus kävi keskustelun luonnoksesta toimintakertomukseksi. Päätettiin lisätä kohtaan ”arvio tulevasta kehityksestä” huomio alkuvuoden 2022 voimakkaasta jäsenten ja vapaaehtoisten kasvusta, joka johtuu näkyvästä toiminnasta.

Kuultiin esittely alustavasta tilinpäätöksestä. Sekä varainhankinta että sijoitustoiminta on vuonna 2021 onnistunut hyvin ja taloudellinen tilanne on vakaa, vaikka pitkän tähtäimellä on nähtävissä paljon epävarmuustekijöitä. Merkittiin alustava toimintakertomus, tuloslaskelma ja tase tiedoksi. Lopullinen toimintakertomus ja tilinpäätös käsitellään kokouksessa 22.4.2022.

30 VUOSIKIRJA 2021

Tausta: SPR:n vuosikirja vuodelta 2021 on toimintakertomusta laajempi asiakirja, jossa tuodaan esille ohjelma- ja järjestötoiminnan tuloksia ja vaikutuksia toimintakertomusta laajemmin. Vuosikirja toimii perusdokumenttina järjestön sisällä ja kertoo laajemmin toiminnasta myös ulkopuolisille sidosryhmille (**liite 30**).

Päätösesitys: Hallitus käy keskustelun vuosikirjan sisällöstä. Hallitus saa lopullisen vuosikertomuksen tiedoksi huhtikuun kokouksessaan. Vuosikirja viedään tiedoksi myös valtuustolle.

Päätös: Hallitus kuuli esittelyn vuosikirjan alustavasta sisällöstä ja merkittiin se tiedoksi. Hallitus saa lopullisen vuosikertomuksen tiedoksi huhtikuun kokouksessaan. Vuosikirja viedään tiedoksi myös valtuustolle.

31 VARAINHOITAJAN RAPORTTI VUODEN 2021 SIJOITUSTOIMINNAN HOIDOSTA (ei julkinen)

...

32 STEAN AVUSTUSTEN JAKO

Tausta: STEA:n päätökset Suomen Punaisen Ristin ohjelmiin on vahvistettu helmikuussa 2022. STEA jakoi Suomen Punaiselle Ristille yhteensä 4 569 836 € (**liite 32.1**). Tästä yleisavustusta on 364 t€ ja Nuorten turvataloille 1 034 000 €.

Piireille siirrettävät ohjelma-avustukset (**liite 32.2**) perustuvat piirikohtaisiin sopimuksiin osallistumisesta valtakunnallisiin ohjelmiin ja projekteihin. Avustuksen jaossa otetaan huomioon toiminnan volyyymi ja toimintasuunnitelma ao. ohjelmassa tai projektissa. STEA-avustusta siirretään piirien ohjelmatoimintaan:

- Vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaatioon
- Maahanmuuttajaohjelmaan
- Omaishoitajien tukitoimintaan
- Terveystiedon edistämisen ohjelmaan
- Paperittomien auttamisen ohjelmaan

Sekä projekteihin:

- Kohdataan kylillä ja keskuksissa - ikääntyneiden yksinäisyyden vähentäminen ja osallisuuden lisääminen (siirtyvää 2021)
- Kaveritaitoja nuorille
- Ruokaa ja osallisuutta (jatkohaku)

Päätösesitys: Hallitus toteaa vuoden 2022 STEA-avustukset ja päättää vuoden 2022 ohjelma-avustusten jakamisesta piireille.

Päätös: Hallitus kuuli esittelyn STEA-avustuksista ja kävi keskustelun tulevista rahoitusmallin muutoksista järjestön avustuksiin ja ohjelmatyöhön. Todettiin, että järjestö priorisoi oma-aloitteisesti ohjelmatoimintaansa tarpeen mukaan.

Hallitus totesi vuoden 2022 STEA-avustukset ja päätti vuoden 2022 ohjelma-avustusten jakamisesta piireille.

33

TOIMINTALINJAUKSEN PAINOPISTE: HYVINVOIVASSA YHTEISÖSSÄ KAIKKI OVAT MUKANA

Tausta: Hallituksen kokonaisuikataulun mukaisesti hallitukselle raportoidaan päätavoitteiden toimeenpanosta. Hallitukselle raportoidaan päätavoite 2 (Hyvinvoivassa yhteisössä kaikki ovat mukana) toimeenpanosta alatavoitteittain (**liite 33**).

Tavoitteena laadukas auttaminen – toimintaa verkossa sekä osallisuutta laajenevassa ruoka-avussa

Koronapandemian jatkuessa totutut toimintamuodot ja -tavat eivät edelleenkään olleet mahdollisia. Verkkoauttaminen vakiinnutti asemansa vapaaehtoistyön ja avunsaannin kanavana ystävätoiminnassa ja Nuorten turvataloilla. Verkkoystävätoiminnan vapaaehtoisten määrä kasvoi noin 22 % ja kohdattujen noin 31 %. Sekasin-chatissä Punaisen Ristin vapaaehtoisten käymien keskustelujen määrä lähes kaksinkertaistui. Vuonna 2022 kuvataan Punaisen Ristin verkkoauttamisen kokonaisuus ja mallinnetaan

koordinaatio yhteistyössä keskustoimiston, piirien ja Nuorten Turvatalojen kanssa.

Punaisen Ristin rooli ruoka-aputoiminnassa laajeni ja vahvistui merkittävästi vuoden 2021 aikana. Avunsaajien ja vapaaehtoisten määrä nousi (tarkemmin lukuja toimintakertomuksessa). Osallisuutta lisäävää ja etsivää toimintaa on kehitetty ruoka-avun yhteyteen useiden rahoittajien tuella. Marraskuussa käynnistyi ruoka-avun kansallisen järjestökoordinaation kehittämishanke.

Taidot huolehtia omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta

Terveyden edistämisen toiminnoissa panostettiin vuoden 2021 aikana uusien materiaalien ja koulutusten tuottamiseen, niiden saavutettavuuteen sekä uusien toimintamuotojen kehittämiseen. Kampanjoissa painottui sosiaalisen median näkyvyys. Kampanjoissa kokeiltiin monia uusia keinoja tavoittaa suurta yleisöä, esim. Twitter-chat ja Tiktok-kanavan käyttö.

Punainen Risti valmistautui sote- ja pelastustoimen uudistuksen tuomiin muutoksiin verkostoitumalla paikallisesti sekä osallistumalla aktiivisesti erilaisiin uudistusta valmisteleviin työryhmiin (tarkempi raportointi hallitukselle jo aikaisemmin päätavoitteen 1 kohdalla).

Yksinäisyyden vaikutusten tunnistaminen ja sen vähentäminen

Nuoria vuorovaikutustaidoissa rohkaiseva Kaveritaitoja-ohjelma valmistui alkuvuodesta 2021 ja se tavoitti hyvin kouluja: ohjelman eri kieliversioilla oli vuoden aikana 8623 käyttäjää. Lasten Kaveritaitoja Muumien tapaan -materiaali on tuotettu yritys yhteistyössä ja laajentaa edelleen Punaisen Ristin sosiaalisen hyvinvoinnin toimintaa ja tarjoaa välineitä uusien kohderyhmien tavoittamiseksi.

Vuoden 2021 aikana valmisteltiin kohderyhmän tarpeita ja kokemuksia kuullen ja palvelumuotoilun periaatteita hyödyntämällä yksinäisyystyön uutta kehittämishanketta. Tavoitteena on kehittää yksinäisyystyön saavutettavuutta, laatua ja uusia avauksia yksinäisyyden vähentämiseksi. Uusi yksinäisyystyön hanke vahvistaisi Punaisen Ristin roolia johtavana yksinäisyystyön toimijana kaikkialla Suomessa. Hankkeeseen haetaan rahoitusta STEA:lta toukokuussa 2022.

Punaisen Ristin rooli yksinäisyystyön asiantuntijana vahvistui edelleen vuoden 2021 aikana. Punainen Risti sai runsaasti näkyvyyttä keskeisissä valtakunnallisissa medioissa. Yhteistyö muiden yksinäisyystyötä tekevien tahojen kanssa tiivistyi ja erilaiset yritys- ja verkostoyhteistyöpyynnöt lisääntyivät. Punainen Risti tutki ensimmäistä kertaa laajemmin yksinäisyyttä, syitä yksinäisyyden taustalla ja sen vaikutuksia: Taloustutkimus toteutti Yksinäisyysbarometrin tammikuussa 2022. Barometrin tulosten mukaan yksinäisyys koskettaa joka toista Suomessa asuvaa. Erityisesti

nuorten, nuorten aikuisten ja ikäihmisten ahdinko näkyi hälyttävästi barometrin tuloksissa. Seuraamme jatkossa säännöllisesti barometrin avulla yksinäisyyden tilaa Suomessa.

Maahanmuuttajien kotoutuminen ja erityinen tuki haavoittuvassa asemassa oleville

Afganistanin tilanne syksyllä 2021 osoitti, että kriisi maailmalla synnyttää nopeasti avuntarpeita ja -pyyntöjä myös kotimaassa. Keskustoimiston sekä piirien työntekijät vastasivat Suomessa sekä Suomen ulkopuolella asuvilta afgaaneilta tulleisiin yhteydenottoihin, jotka koskivat evakuinteja, perheenyhdistämistä, henkilötiedustelua, suojeleongelmia Afganistanissa sekä henkisen tuen tarvetta ja huolta omaisista. Yhteydenottoihin vastaamisessa keskityttiin neuvontaan ja tilanteen käsittelyyn ihmisten kanssa. Keskustoimistossa vastattiin noin 230 avunpyyntöön 1.8.-30.9.2021.

Järjestöjen monikielisen ja monikanavaisen koronaviestinnän koordinaatiohanke käynnistyi toukokuussa 2021. Järjestökumppanit ovat vuoden 2021 aikana tavoittaneet koronaviestinnällä yli 300 000 henkilöä.

Koronarajoitusten vuoksi autettujen määrä oli suunniteltua vähäisempi. Vapaaehtoistoiminta säilöönottokeskuksissa ja vastaanottokeskuksissa oli rajoitusten myötä lähes kokonaan tauolla.

Nuorten oikeudet ja aktiivinen toiminta

Vuoden 2021 aikana nuorten vapaaehtoisten määrä osastoissa on kasvanut noin 5,4 % ja nuorten toimintaan pääsemisen osuus kahdella prosenttiyksiköllä. Nuorten osuus luottamustehtävissä on puolestaan laskenut. Uudet auttajasukupolvet -hankkeessa tehtiin väliarviointi. Mukana olevat osastot kokivat hankkeessa hyödyllisimmäksi mm. nuorille pidetyt työpajat, osastojen parhaimpien toimintamallien ja käytäntöjen jakamisen, Oma Punainen Ristin käytön lisäämisen vinkit sekä koulu- ja oppilaitosyhteistyön hyödyntämiseen. Hankkeen tavoitteena on parantaa edelleen nuorten vapaaehtoisten mukaanpääsyä etenkin suurissa kaupunkiosastoissa.

Nuorten turvatalot järjesti vuonna 2021 yhdeksän digiraati- keskustelua. Digiraadit toimivat nuorten vaikuttamisen kanavana, ne edistävät nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua. Raateja käytettiin myös SPR:n sisäiseen kehittämistyöhön ja kampanjoihin. Keskustelujen aiheina olivat muun muassa turvallisuus, yksinäisyys, korona-ajan kokemukset, nuorten virtuaalinen turvatalo ja itsenäistyminen. Punaisen Ristin osastotoimintaan kehitettiin nuorten itsenäistymistä tukeva vapaaehtoisuuteen perustuva tukikumminmalli. Tämä on osa Eteenpäin-hanketta, joka on Nuorten turvatalojen koordinoima ja se toteutetaan yhteistyössä Diakonissa-laitoksen Vamos-palveluiden sekä Lapin ja Länsi-Suomen piirien kanssa. Tukikumminmalli jalkautetaan kuluvan ja ensi vuoden aikana osaksi Punaisen Ristin osastojen toimintaa.

Vaikka paikoitellen autettujen määrä oli koronarajoitusten takia tavoiteltua vähäisempää, kasvoi autettujen ja kohdattujen määrä kaiken kaikkiaan vuodesta 2020 merkittävästi (noin 49 %). Vapaaehtoisten mukaan pääsyä haastoivat koronan aiheuttamat rajoitukset kasvokkaisessa toiminnassa.

Päätösesitys: Hallitus käy keskustelun painopisteen raportista ja merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös: Hallitus kuuli esittelyn ja kävi keskustelun painopisteen toteutumisesta. Merkittiin raportti tiedoksi.

34

SÄÄNTÖJEN PÄIVITYS

Tausta: Järjestön voimassa olevat säännöt (SPR-asetus 827/2017) on hyväksytty yleiskokouksessa 2017. Tuolloin kartoitettiin laajasti sääntöjen päivitystarpeet ja uudistettiin säännöt kokonaisuudessaan. Kokouksessaan 16.4.2021 hallitus kävi keskustelun järjestön sääntöjen uudistamiseen liittyvistä tarpeista ja päätti aloittaa sääntöuudistuksen tarkastelun vuoden 2023 yleiskokousta varten.

Jo ennen koronapandemiaa oikeusministeriössä valmisteltiin yhdistyslain päivittämistä ja pandemia osaltaan on vaikuttanut sen sisältöön, erityisesti yhdistysten etäosallistumiskäytäntöihin liittyen. Hallituksen esitys yhdistyslain muuttamisesta annetaan keväällä tai kesällä 2022.

Suomen Punainen Risti ei ole rekisteröity yhdistys eikä sen toiminnassa noudateta yhdistyslakia muutoin kuin erikseen määrätyin osin (SPR-laki 238/2000, 4§). Järjestön säännöt kuitenkin pääosin seuraavat yhdistyslain sääntöksiä ja esimerkiksi vuonna 2020 koronapandemian alla tehdyt poikkeukset järjestön sääntöihin tehtiin analogiaa noudattaen yhdistyslain poikkeusten nojalla.

Osa yhdistyslakiin todennäköisesti tehtävistä muutoksista koskee Suomen Punaiseen Ristiin lain perusteella soveltuvia pykäläiä ja ne on siten huomioitava järjestön sääntöjä tarkasteltaessa. Samalla on mahdollisuus kartoittaa muut sellaiset sääntöjen määräykset, joilla on päivittämisen tarve.

Huomioiden, että järjestön säännöt ovat suhteellisen uudet sekä edellisen kokonaisuudistuksen laajuus, yleiskokouksessa 2023 ei ole tarvetta kattavalle sääntöjen uudistamiselle. Yksittäisiä päivitystarpeita on kuitenkin identifioitu.

Lopullinen hallituksen esitys yhdistyslain muuttamiseksi on vielä antamatta, mutta siihen liittyvä alustava työryhmäesitys on käytettävissä. Sen pohjalta sekä järjestön oman kartoituksen perusteella voidaan tunnistaa ainakin seuraavat muutostarpeet:

- Osaston, piirin ja valtuuston kokousten sekä yleiskokouksen etäosallistumis- ja verkkokokousokäytäntöjen laajentaminen ja tarkentaminen;
- Jäsenten hyväksymismenettelyn keventäminen;
- Sisäistä valvontaa ja tarkastusta koskevien määräysten tarkentaminen niin, että valvonnan ja tarkastuksen erilliset funktiot tulevat selkeästi esille ja että niihin liittyvät vastuut ovat selvät;
- Sisäiseen valvontaan liittyen piirien mahdollisuuksien puuttua toimimattomiin osastoihin lisääminen;
- Osaston, piirin ja valtuuston kokousten koollekutsumismenettelyn keventäminen; sekä
- Yleiskokouksen vaalitoimikunnan menettelytapojen modernisointi.

Lisäksi riippuen yhdistyslaista annettavan hallituksen esityksen lopullisesta sisällöstä, tarkennettavaksi saattavat tulla myös osastojen kirjanpitoon ja tilinpäätöksen laatimiseen liittyvät määräykset.

Päätösesitys: Hallitus antaa pääsihteerille tehtäväksi valmistella esitys sääntöjen päivittämisestä sen lokakuun 2022 kokoukseen. Esityksessä huomioidaan soveltuvin osin yhdistyslain muuttamisesta annettavan hallituksen esityksen sisältö.

Esitys lähetetään järjestökäsittelyyn keväällä 2023. Valtuusto käsittelee päivitystä kokouksessaan keväällä 2022 ja sen jälkeen säännöllisesti yleiskokoukseen asti.

Päätös: Hallitus antoi pääsihteerille tehtäväksi valmistella esitys sääntöjen päivittämisestä sen lokakuun 2022 kokoukseen. Esityksessä huomioidaan soveltuvin osin yhdistyslain muuttamisesta annettavan hallituksen esityksen sisältö.

Esitys lähetetään järjestökäsittelyyn keväällä 2023. Valtuusto käsittelee päivitystä kokouksessaan keväällä 2022 ja sen jälkeen säännöllisesti yleiskokoukseen asti. Uudistuksen etenemisestä tiedotetaan jäseniä ja vapaaehtoisia säännöllisesti RedNetissä.

35

ALOITE VALTUUSTON TYÖN KEHITTÄMISESTÄ

Tausta: Kaksi valtuuston jäsentä on tehnyt aloitteen valtuuston työn kehittämisestä. Aloitteessa on esitetty toimenpiteitä paitsi valtuuston varsinaisten kokousten sisältöön myös työskentelytapoihin ja viestintään (**liite 35.1**).

Aloitteessa mm. toivottiin, että valtuusto voisi käsitellä enemmän hallituksen asialistalla olevia päätöksiä ja evästää niitä. On selvää, että valtuustossa on asiantuntemusta ja ymmärrystä, joka on koko järjestön tulevaisuuden kannalta keskeisille kysymyksille olennaista. Tämän vuoksi valtuustolle on viime vuosina tuotu keskusteluun kysymyksiä mm. nuorten roolista järjestössä, ilmastonmuutoksesta,

sote-uudistuksesta sekä digitalisaation vaikutuksista. Lisäksi valtuustoa tiedotetaan hallituksen käsittelyssä olevista asioista, jotta valtuuston jäsenet voivat halutessaan pitää yhteyttä hallituksen jäseniin ja järjestön johtoon. Valtuuston näkemykset ovat tärkeitä ja tarpeellisia.

Samalla on kuitenkin huomioitava, että SPR-asetuksen mukaisesti valtuuston ensisijainen tehtävä on valvoa järjestön toimintaa, taloutta ja hallintoa. Valtuusto ei ole järjestön ylin päättävä elin, vaan toimii yleiskokousten välillä järjestön jäsenistön edustajana valvoen toimintalinjauksen toteutumista. Koska valtuuston tehtävänä on ensisijaisesti valvoa hallituksen työtä, olisi toimivaltasuhteiden näkökulmasta ongelmallista, mikäli valtuusto ottaisi aktiivisen roolin myös hallituksen päätöksenteon valmistelussa. Valtuustolla on mandaattinsa mukaisesti mahdollisuus ottaa kantaa hallituksen tekemiin päätöksiin kokiessaan sen tarpeelliseksi.

Valtuuston tiedottamista paitsi hallituksen päätöksistä, myös muista ajankohtaisista asioista kuten viimeisimpänä Ukrainan tilanteesta on pyritty lisäämään. Jatkossa on myös otettava entistä paremmin huomioon, että valtuuston kokouksissa on riittävästi aikaa keskustelulle. Keskeinen kokousmateriaali tulee lähettää valtuustolle riittävän ajoissa ennen kokousta.

Hallitukselle on valmisteltu vastausluonnos aloitteeseen (**liite 35.2**).

Päätösesitys: Hallitus hyväksyy vastauksen aloitteeseen. Hallitus pitää tärkeänä, että valtuuston työtä kehitetään aidosti keskustelevaan suuntaan, jossa valtuuston jäsenten on mahdollista tuoda esille osaamistaan. Hallitus myös kannustaa valtuuston jäseniä tuomaan esille ajatuksiaan valtuuston näkyvyyden ja kantaaottavuuden vahvistamiseksi.

Päätös: Hallitus hyväksyi vastauksen aloitteeseen. Hallitus piti tärkeänä, että valtuuston työtä kehitetään aidosti keskustelevaan suuntaan, jossa valtuuston jäsenten on mahdollista tuoda esille osaamistaan. Hallitus myös kannusti valtuuston jäseniä tuomaan esille ajatuksiaan valtuuston näkyvyyden ja kantaaottavuuden vahvistamiseksi.

Tausta: Suomen Punaisen Ristin riskienhallinnan linjaus määrittelee riskienhallinnan viitekehyksen ja pääperiaatteet sekä roolit ja vastuut riskienhallinnassa (hyväksytty hallituksessa 24.1.2020). Hallitus käsitteli järjestön riskienhallintamallia ja keskeisimpiä strategisia riskejä SPR:n hallituksen ja piirien hallitusten yhteisessä seminaarissa 19.-20.11.2021.

Riskienhallinta on osa järjestön sisäistä valvontaa, johtamista ja raportointimenettelyjä. Riskienhallinta on myös olennainen osa vastuullisuuttamme. Riskienhallintaa toteutetaan riskienhallintalinjauksen pohjalta yhtenäisesti eri järjestöyksiköissä ja mallia kehitetään jatkuvasti ISO 31000:2018 standardin pohjalta. SPR:n riskienhallintamallin tavoitteena on taata koko organisaatiota kattava riittävän yhtenäinen riskien tunnistaminen ja arviointi sekä hallintatoimenpiteiden laadinta ja seuranta.

Koko Punaista Ristiä koskeva riskienarviointi toteutetaan vuosittain jatkuvana prosessina siten, että yksiköiden ja piirien riskiarviot ovat valmiit syyskuun loppuun mennessä. Arvioinnin perusteella merkittävimmät riskit raportoidaan riskienhallintalinjauksen mukaisesti järjestön hallituksen alaiselle tarkastusvaliokunnalle. Hallitukselle raportoidaan keskeisimmistä riskeistä myös strategisten pää-tavoitteiden (Tavoiteohjelmat) hallitukseen vuosisyklin mukaisesti. Strategisia riskejä huomioidaan erityisesti toimintalinjausprosessin yhteydessä.

Seuraavan kerran yksiköiden riskiarviointia hallintatoimenpiteineen tarkennetaan mallin mukaisesti syyskuun loppuun 2022 mennessä. Tähän mennessä riskejä hallintatoimenpiteineen on tunnistettu 36 kappaletta, joista operatiivisia riskejä 11 ja strategisia riskejä viidessä eri kategoriassa. Jatkossa myös piirien tunnistamat riskit hallintatoimenpiteineen seurataan yhteisenä riskirekisterinä toimivassa Office 365 ympäristöön laaditussa riskienhallintatyökalussa.

Strategiset riskit

Riski määritellään SPR:ssä strategiseksi, jos sillä voi toteutuessaan olla pitkäaikaisia ja laaja-alaisia vaikutuksia toimintaan ja sen lähtökohtiin.

Punainen Risti on tunnistanut merkittävimmiksi strategisiksi riskeikseen seuraavat: 1) ydintoiminnan tunnistaminen, 2) resurssien tehokas hyödyntäminen, 3) vapaaehtoisten kiinnostus ja kiinnittyminen, 4) tiedolla johtaminen ja digitalisaation hyödyntäminen sekä 5) muuttuva toimintaympäristö ja siihen sopeutuminen sekä rahoituksen jatkuvuus. (SPR:n hallituksen ja piirien hallitusten seminaari 19.-20.11.2021)

Näihin riskeihin varaudumme terävöittämällä ydintoimintaa niin että toiminta on mielekästä vapaaehtoisille sekä avun tarve pysyy auttamistoiminnan keskiössä, selkeyttämällä johtamisen prosesseja, seuraamalla tarkasti toimintaympäristön muutoksia ja varmistamalla nopea reagointikyky. Digivapaaehtoisuuden mahdollisuuksia hyödynnetään ja samalla luodaan monimuotoista, eri-ikäisiä ja eri taustoista olevia kiinnostavaa toimintaa. Tiedonkeruun menetelmiä yhtenäistetään ja henkilöstöä sekä vapaaehtoisia koulutetaan

tietoturva- ja tietosuojasi- asioissa. Sijoitustoimintaan liittyviä riskejä hallitaan yhdessä ulkopuolisten varainhoitajien kanssa.

Riski: Ydintoiminnan tunnistaminen ja resurssien tehokas hyödyntäminen

Punaisen Ristin auttamistoiminnalle on yhteiskunnallinen tarve monilla eri toiminnan aloilla ja alueilla. Vapaaehtoisten kiinnostus ja kiinnittyminen perustuu heitä kiinnostavaan ja hyvin organisoituun sekä riittävästi tuettuun vapaaehtoistoimintaan. Toisaalta jos toiminta laajenee liikaa, eniten avun tarpeessa olevat ihmiset eivät pysy toiminnan keskiössä. Päätöksentekojärjestelmämme on moniportainen ja hajanainen juridisesti itsenäisine yksiköineen luoden riskin epäyhtenevästä toiminnasta ja hitaasta päätöksenteosta.

Hallintakeinot: Tunnistamme entistä paremmin haavoittuvassa asemassa olevia. Tarkennamme ja terävöitämme ydintoimintaamme. Määrittelemme kriittiset osaamiset ja otamme skaalautuvuuden paremmin huomioon valmiussuunnitelmissa. Varmistamme nopean reagointikyvyn. Selkeytämme johtamisen prosesseja ja päätöksentekoa sisäisen tarkastajan raportin suositusten mukaisesti

RISKI: Muuttuva toimintaympäristö ja siihen sopeutuminen

Järjestöjen toimintaympäristö muuttuu. Sote-uudistus uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta. Järjestöjen rahoitusmahdollisuudet muuttuvat. Kaupallinen toiminta on tullut myös sektoreille, jotka ovat olleet yleishyödyllisten toimijoiden toimintakenttää.

Hallintakeinot: Seuraamme aktiivisesti toimintaympäristön muutoksia. Tuemme oppimis- ja muutoksenkykyämme. Osallistumme hyvinvointialueilla aktiivisesti keskusteluun. Pidämme yllä viranomais- ja yhteistyöverkostojamme. Vahvistamme yleishyödyllistä toimintaa pitämällä liiketoiminta selkeästi erillisenä. Huolehdimme avustusrahoituksen jatkuvuudesta kehittämällä projektinhallinnan laatua, noudattamalla viranomaisohjausta sekä tiiviillä yhteydenpidolla. Huolehdimme omavaraisuusasteen myönteisestä kehityksestä. Tunnistamme toiminnallisia riskejä, jotka saattavat kehittyä maine- riskeiksi.

RISKI: Vapaaehtoisten kiinnostus kiinnittyminen

Vapaaehtoinen auttamistyö on usein vaativaa. Väestö ikääntyy ja vanhimmat ikäluokat jättäytyvät pois aktiivisesta järjestö- ja vapaaehtoistoiminnasta. Avustustyön toteuttamisen mahdollisuudet heikkenevät sitoutuneiden vapaaehtoisten vähetessä.

Hallintakeinot: Pidetään huolta SPR:n toimintamuotojen houkuttavuudesta. Tarjotaan auttamistoiminnan tarpeita vastaavia vapaaehtoistoimintaan osallistumisen muotoja. Kohdistetaan resursseja entistä paremmin. Hyödynnetään digivapaaehtoisuuden mahdollisuuksia. Luodaan hyvin organisoitua monimuotoista, erikikäisiä ja eri taustoista olevia kiinnostavaa toimintaa.

RISKI: Tiedolla johtaminen ja digitalisaation hyödyntäminen

Ulkoiset tietotarpeet ja eri sidosryhmien odotukset eroavat toisistaan. Yksinkertaisten mutta riittävien tiedonkeruutapojen määrittäminen vapaaehtoistoiminnassa on haastavaa. Digitaalisten vapaaehtois-toimintaa tukevien järjestelmien läpivienti vie aikaa. Apua ja tukea saavat eivät ole mukana vaikuttavuutta mittaavan tiedon keräämisessä. Tietoturva- ja henkilötietojen käsittely sisältää riskejä.

Hallintakeinot: Tiedonkeruumenetelmissä siirrytään entistä yhtenäisempään toimintatapaan. Ennakoidaan ulkoisen rahoituksen tai yhteistyökumppaneiden muuttuvia tietotarpeita. Vaikutetaan tapoihin, joilla kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuutta kuvaavaa tietoa kerätään ja käsitellään. Parannetaan tiedon analysointia. Varmistetaan digitaalisten järjestelmien laaja käyttö ja kehitetään tiedonkeruutapoja käyttäjäystävällisemmiksi. Tietoturva- ja henkilötietojen käsittelyriskejä vältämme jatkuvasti kehittämällä prosesseja, osaamista ja toimintatapoja. Koulutamme henkilöstöä ja vapaaehtoisia tietoturva- ja tietosuoja-asioissa.

Päätösesitys: Hallitus hyväksyy esityksen strategisista riskeistä ja niiden hallintakeinoista (**liite 36**). Hallitus pitää tärkeänä, että riskienhallinta ja arviointi on integroitu osa SPR:n toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja arviointia järjestön kaikilla tasoilla. Hallitus käsittelee riskiarviointia keväällä 2023 sen jälkeen, kun piirienhallitukset ja keskushallinto ovat käsitelleet omat riskiarvionsa.

Päätös: Hallitus hyväksyi esityksen strategisista riskeistä ja niiden hallintakeinoista. Hallituksen keskustelussa nostettiin kyber-turvallisuus, disinformaatio sekä henkilöstön sekä vapaaehtoisten jaksamiseen ja osaamiseen sekä hallintoon liittyvät riskit. Hallitus piti tärkeänä, että riskienhallinta ja arviointi on integroitu osa SPR:n toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja arviointia järjestön kaikilla tasoilla. Osastojen riskienhallinta käsitellään soveltuvin osin osana piirien riskienhallintaa. Hallitus käsittelee riskiarviointia keväällä 2023 sen jälkeen, kun piirienhallitukset ja keskushallinto ovat käsitelleet omat riskiarvionsa.

37

VALTUUSTON KOOLLEKUTSUMINEN

Tausta: SPR:n asetuksen 47 §:n mukaisesti valtuuston puheenjohtaja kutsuu kokouksen koolle ja kutsu kokoukseen on lähetettävä valtuuston jäsenille ja tarvittaessa varajäsenille kirjeitse viimeistään neljä viikkoa ennen kokousta. Kutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat. Valtuusto kokoontuu kevätkokoukseensa maaliskuun 1. päivän ja toukokuun 31. päivän välisenä aikana. SPR:n kokonaisuikataulun mukaisesti valtuuston kokous pidetään perjantaina 20.5.2022 Helsingissä ja etäyhteyden välityksellä.

Asetuksen 49 §:n mukaisesti valtuuston kevätkokouksessa:

- 1) käsitellään hallituksen kertomus ja tilinpäätös edelliseltä toimikaudelta;
- 2) esitetään yhteenveto piirien ja laitosten tilinpäätöksistä;
- 3) esitetään tilintarkastuskertomus;
- 4) vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä keskushallinnon tilivelvollisille;
- 5) vahvistetaan hallituksen esityksestä järjestön seuraavan vuoden jäsenmaksun suuruus ja kannatusmaksun vähimmäismäärä sekä niiden käyttö;
- 6) kuullaan pääsihteerin katsaus järjestön toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta;
- 7) käsitellään muut hallituksen esittämät asiat; sekä
- 8) käsitellään ne valtuuston toimivaltaan kuuluvat muut asiat, jotka se yksimielisesti päättää ottaa käsiteltäväkseen.

Tilintarkastus pidetään viikoilla X, jonka jälkeen valtuuston kokouksen liitteet voidaan lähettää. Tilastokirja jaetaan ennen kokousta. **Oheisena** tiedoksi kokouksen esityslista (**liite 37**).

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi SPR:n valtuuston kokous 20.5.2022 Helsingissä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi SPR:n valtuuston kokous 20.5.2022 Helsingissä.

38

SUOMEN PUNAISEN RISTIN JÄSENMAKSUT JAKOPERUSTEINEEN VUONNA 2023

Tausta: SPR asetuksen 46§:n mukaan hallitus antaa esityksen valtuustolle jäsenmaksun suuruudesta seuraavalla toimintavuodelle. Samassa yhteydessä hallitus on tehnyt esityksen jäsenmaksun jakautumisesta eri järjestöportaille (**liite 38**).

Päätösesitys: Hallitus esittää, että jäsenmaksut ja niiden jakoperusteet säilytetään samoina kuin vuonna 2022. Sääntöjen tarkoittamaa alennettua jäsenmaksua esitetään edelleen alle 29-vuotiaille henkilöjäsenille.

Päätös: Hallitus päätti esittää valtuustolle, että jäsenmaksut ja niiden jakoperusteet säilytetään samoina kuin vuonna 2022. Sääntöjen tarkoittamaa alennettua jäsenmaksua esitetään edelleen alle 29-vuotiaille henkilöjäsenille.

KANSAINVÄLISEN AVUSTUSTOIMINNAN RAPORTTI

Tausta: Hallituksen päätöksen mukaisesti Punaisen Ristin kansainvälisestä toiminnasta annetaan toimintavuoden aikana kaksi erillistä raporttia.

Suomen Punaisen Ristin kansainvälistä avustustyötä totutettiin edellisten vuosien mukaisesti sekä katastrofiapuna että kehitysyhteistyöohjelmina. Vuoden 2021 aikana hyväksyttiin Suomen Punaisen Ristin kansainvälisen avustustyön uusi linjaus, joka vahvistaa entisestään järjestön roolia vahvana humanitaarisena toimijana Punaisen Ristin kansainvälisen liikkeen piirissä. Ulkoministeriö (UM) hyväksyi uuden SPR:n kehitysyhteistyön ohjelmatukihakemuksen vuosille 2022–2025, jonka yhteydessä päivitettiin pitkäkestoisen ohjelman painopistealueet.

Katastrofiapua kohdennettiin vuoden aikana erityisesti Myanmarin, Etiopian ja Afganistanin humanitaarisiin kriiseihin, Itä-Afrikan ruokaturvakriisiin, Punaisen Ristin kansainvälisen liiton (IFRC) ja SOS Mediterranée -järjestön yhteiseen pelastusoperaatioon Välimerellä sekä Haitin maanjäristysoperaatioon. Tukea annettiin myös Punaisen Ristin liikkeen operaatioihin muun muassa Burkina Fasossa, Jemenissä, Etelä-Sudanissa, Kroatiaassa, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Syyriassa, Jemenissä, Nigerissä ja Somaliassa. Katastrofiapua toteutettiin oman katastrofirahaston lisäksi ulkoministeriön ja Euroopan komission pelastuspalvelun ja humanitaarisen avun pääosaston (ECHO) tuella. Katastrofiapua annettiin v. 2021 yhteensä 24,7 miljoonalla eurolla.

Kehitysyhteistyötä toteutettiin vuoden aikana Afrikassa ja Aasiassa 12 kumppani kansallisten yhdistysten kanssa. Kehitysyhteistyö keskittyi terveyden ja katastrofivalmiuden edistämiseen ja painoituksina olivat yhteisöperustainen terveystyö, seksuaali- ja lisääntymisterveys sekä varautuminen ilmastonmuutoksen lisäämiin katastrofeihin. Yhteistyötä Punaisen Ristin kansainvälisen komitean (ICRC) kanssa vahvistettiin, ja kolmessa Afrikan maassa (Burundi, Etiopia ja Malawi) aloitettiin kriisiviestintään, vapaaehtoisten turvallisuuteen ja toimintamahdollisuuksiin keskittyvä yhteinen pilottihanke. Lisäksi osallistuttiin Ilmatieteen laitoksen hankevalmisteluun, jossa kolmen Itä-Afrikan maan kansalliset yhdistykset ja yhteisöt tuodaan parempien sääpalveluiden ja ennakkovaroitusjärjestelmien piiriin ulkoministeriön tuella. Pitkäkestoisia ohjelmia rahoitettiin ulkoministeriön ohjelmatuella, katastrofirahaston keräysvaroilla ja EU:n rahoituksella yhteensä 10,5 miljoonalla eurolla.

Kalkun logistiikkakeskuksesta lähetettiin materiaaliapua mm. Etiopiaan, Kroatiaan, Afganistaniin, Intiaan, Tadžikistaniin, Mongoliaan ja Liettuaan. Emergency Response Unit (ERU) -valmiudesta lähetettiin Haitin maanjäristysoperaatioon tieto- ja viestiliikenneyksikkö sekä kenttäsairaala, jossa hoidettiin kolmen kuukauden aikana yli 5 000 potilasta. Kotimaan operaatioita tuettiin muun muassa toimittamalla avustusmateriaalia Afganistanista Suomeen evakuoitulle henkilölle.

Keskustoimiston hankintaohjeistus ja kansainvälisen avun hankintäsäännöt uudistettiin.

Vuoden aikana solmittiin 191 Suomen Punaisen Ristin avustustyöntekijäsopimusta. Avustustyöntekijöitä lähetettiin katastrofiavun operaatioihin muun muassa ICRC:n sairaalaan Jemeniin, IFRC:n operaatioon Välimerellä sekä kenttäsairaalan ja tieto- ja viestiliikenneyksikön toimintaan Haitissa. Punainen Risti järjesti kaksi IMPACT-koulutusta ja yhden turvallisuuskoulutuksen. Avustustyöntekijäreserviin liittyi 52 uutta jäsentä.

Ukraina ja Afganistan

Ukrainan jo lähes 8 vuotta meneillään ollut konflikti laajentui 24.2. Venäjän aloitettua hyökkäyksen Ukrainan isoihin kaupunkeihin. Tällä hetkellä sotaa pako on lähtenyt jo 2,6 miljoonaa ihmistä Ukrainan rajojen ulkopuolelle. Maan sisäisiä pakolaisia arvioidaan olevan useita miljoonia. Punaisen Ristin kansainvälinen komitea (ICRC) on auttanut kriisissä jo konfliktin alusta, vuodesta 2014 alkaen yhdessä Ukrainan Punaisen Ristin (URCS) kanssa. SPR on tukenut ICRC ja URCS toimintaa Ukrainan kriisissä jo useita vuosia.

Punaisen Ristin liike on laajentanut ja edelleen laajentamassa toimintaansa vastaamaan nykyiseen tilanteeseen sekä maan sisällä Ukrainassa että naapurimaissa. Tähän mennessä toimintaedellytykset kaupungeissa, joissa taisteluita käydään, ovat olleet vaikeat. ICRC:n ja IFRC:n koordinoitujen hätäapuvetoomukset ovat yhteensä 250 MCHF.

SPR tuki (tilanne 14.3.): SPR on lähettänyt 9 avustustyöntekijää sekä 7 hengen logistiikkaan erikoistuneen hätäapuyksikön (logistiikka ERU) tukemaan operaatiota. Kalkun logistiikkakeskuksesta on myös lähetetty avustustarvikkeita. Valmius lähettää lisää materiaali- ja henkilöapua sekä katastrofiyksiköitä tarpeen ja pyyntöjen mukaisesti on olemassa. Katastrofirahastosta on tuettu tähän mennessä kansainvälisen Punaisen Ristin operaatioita raha-avustuksella yhteensä 3 miljoonan euron edestä sekä ulkoministeriön tuella 4 miljoonan euron edestä.

Afganistan: Humanitaarinen kriisi Afganistanissa on krooninen. Konfliktin eskaloituminen kesällä 2021 ja Talibanien otettua valta elokuun 15. päivä, johtivat kriisin syvenemiseen: kansainvälisen rahoituksen äkillinen loppuminen vaikutti erittäin vakavasti yhteiskunnan perustoimintoihin mm. terveydenhuoltoon. Yli 24 miljoonaa maan n. 40 miljoonasta asukkaasta on humanitaarisen avun tarpeessa. Erityisesti ruokaturvatilanne on kriittinen. Maan sisällä on kotinsa jättäneitä 3,5 miljoonaa. Afganistanin Punainen Puolikuu (ARCS) toimittaa humanitaarista apua ja mm. ylläpitää terveyspalveluita ympäri maata. Punaisen Ristin kansainvälinen Liitto (IFRC) ja Komitea (ICRC) toimivat myöskin maassa. IFRC on julkaissut hätäapuvetoomuksen erittäin vakavaan ruokaturvattomuustilanteeseen ja ICRC on vahvistanut tukeaan erityisesti terveyssektorilla tilanteen kriittisyyden vuoksi. SPR:n tuki Afganistaniin kanavoidaan ICRC:n ja IFRC:n kautta.

Vuonna 2021 SPR kautta tuettiin Liiton ja ICRC toimintaa Afganistanissa yhteensä 2,5 M€:lla.

Päätösesitys: Hallitus kuulee raportin kansainvälisestä avustustoiminnasta ja merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös: Hallitus kuulee raportin kansainvälisestä avustustoiminnasta vuonna 2021 sekä ajankohtaisista operaatioista, erityisesti toiminnasta Ukrainassa ja sen lähialueilla sekä Afganistanissa ja Itä-Afrikan kuivuusalueilla, joita uhkaa ruokakriisi. Merkittiin raportti tiedoksi.

40

SPR:N EDUSTUS FOLKE BERNADOTTEN MUISTOSÄÄTIÖN HALLITUKSESSA

Tausta: Folke Bernadotten muistosäätiö on Suomen Punaisen Ristin, Suomen Partiolaisten, 4H-liiton, Työväen Sivistysliiton ja Pohjola Nordenin nuorten kansainvälisiin tapahtumiin osallistumista tukeva, Suomen Punaisen Ristin hallinnoima säätiö. Raija Mölsä toimii säätiön asiamiehenä. Säätiön varainhoitaja on LähiTapiola.

Päätösesitys: Päätetään, että säätiön hallituksen puheenjohtajaksi nimetään jatkamaan vuodeksi 2022 Kristiina Kumpula ja varajäseneksi hallituksen varapuheenjohtaja Laura Musta.

Päätös: Päätettiin, että säätiön hallituksen puheenjohtajaksi nimetään jatkamaan vuodeksi 2022 Kristiina Kumpula ja varajäseneksi hallituksen varapuheenjohtaja Laura Musta.

41

RAPORTIT VALIOKUNTIEN JA JOHTOKUNTIEN KOKOUKSISTA

Tausta: Perustaessaan hallituksen työn valmistelua varten valio- ja toimikuntia hallitus korosti sitä, että niiden työ nivotaan kiinteämmäksi osaksi hallituksen päätösten valmistelua. Valiokuntien lausunnot ja näkemykset käsitellään osana pääsihteerin esittelyä ja muut asiat kohdat raportoidaan säännöllisesti hallituksen kokouksessa.

Nuorisotoimikunta, Veripalvelun johtokunta, vapaaehtoistoiminnan linjausvaliokunta, ensiapu- ja terveystoiminnan asiantuntijaryhmä, talous- ja kehittämisvaliokunta, tarkastusvaliokunta sekä Kontti johtokunta ovat pitäneet kokouksensa hallituksen kokousten väliajalla:

Nuoristoimikunnan kokous 30.1.2022: Kokouksessaan toimikunta mm. kävi läpi kolmen painopisteensä suunnitelmia vuodelle 2022 ja suunnitteli ohjelmavastuitaan Auttajat Aulangolla tapahtumassa. Lisäksi toimikunta kommentoi uutta vapaaehtoislinjausta ja kasvattajaosastopalkintoa.

Vuonna 2022 nuorisotoimikunta jatkaa suunnitelmiensa mukaisesti kolmen painopisteen toteuttamista vaikuttaen ja kehittäen nuorten toimintaa. Toimikunta mm. nostaa esiin nuoria vapaaehtoisia ja heidän työtään mahdollistaen nuorille SPRNuoret Instagram-tilin kaappaukset. Lisäksi toimikunta kehittää kanavan (esim. Whatsapp-ryhmän), jonka kautta se tukee luottamustehtävissämme olevia nuoria vapaaehtoisia. Toimikunta aikoo myös selvittää ja jakaa hyväksi koettuja tapoja osallistaa nuoria alueelliseen päätöksentekoon. Nuorisotoimikunta osallistuu Auttajat Aulangolla valtakunnalliseen vapaaehtoisten koulutustapahtumaan 1.-3.4.2022. Tapahtumassa toimikunta pitää keskustelutilaa, jossa tapahtuman osallistujat pääsevät keskustelemaan toimikunnan kanssa uusien nuorten mukaan saamisesta toimintaamme. Lisäksi toimikunta ylläpitää tapahtuman ajan rentoa hengailutilaa, jonne tapahtuman osallistujat voivat tulla viettämään aikaan.

Kokouksessaan nuorisotoimikunta antoi kommenttinsa uuteen vapaaehtoislinjaukseen ja uudistuvaan kasvattajaosastopalkintoon. Molempien luonnoksiin toimikunta oli hyvin tyytyväinen ja antoi kiitosta niiden valmistelusta. Uuteen vapaaehtoislinjaukseen toimikunta toivoi selkeyttä ja napakkuutta sekä yhdenmukaisuutta ja yhtymäkohtia muiden linjausten kanssa. Lisäksi toimikunta toivoi englanninkielisiä vapaaehtoisten linjauswebinaareja sekä konkreettista sanoitusta häirinnän, syrjinnän ja rasmin nollatoleranssiin. Uudistuvassa kasvattajaosastopalkinnossa toimikunta oli erityisen tyytyväinen konkreettisiin valintakriteereihin ja ehdotti muutamia korjauksia tekstiin.

Seuraava nuorten yleiskokous pidetään Lapin piirin alueella maaliskuun 2023 lopussa. Kokouksen valmistelut alkavat paikan ja ajankohdan varmistamisella. Toimikunnan tavoitteena on mahdollistaa kokoukseen osallistuminen myös etänä.

Vapaaehtoistoiminnanlinjausvaliokunnan kokous 16.2.2022:

Punaisen Ristin hallituksen asettaman vapaaehtoisvaliokunnan työskentely jatkui helmikuussa vuoden 2022 ensimmäisessä kokouksessa. Marraskuun kokouksen jälkeen vapaaehtoistoiminnan linjauksen ensimmäinen luonnos on edennyt sekä laajennetun johtoryhmän, valtakunnallisen nuorisotoimikunnan, että keskus-toimiston, piirien ja osastojen työntekijöiden järjestöpäivien kommenttien avulla seuraavaan luonnosvaiheeseen. Valiokunta käsitteli linjausta kokouksessa, kävi sisällöstä keskustelua ja esitti parannusehdotuksia. Näillä eväillä linjausluonnoksen valmistelua jatketaan kohti kevään 2022 vapaaehtoiskäsittelyä.

Sekä moninaisuus että ympäristön kannalta kestävä vapaaehtoistoiminta halutaan nostaa koko linjausta läpileikkaavaksi teemoiksi. Saavuttaaksemme linjauksen tavoitteet, sen tulee olla teemoiltaan ja sanoituksiltaan selkeä, moninaista vapaaehtoisten joukkoa puhutteleva ja yksiselitteinen.

Valiokunta kävi läpi vapaaehtoislinjauksen valmistelun seuraavat vaiheet ja aikataulun. Kaikilla vapaaehtoisilla on mahdollisuus

kommentoida linjausta kevään 2022 aikana. Vapaaehtoisille järjestetään osallistavia webinaareja kolmella kielellä ja lisäksi kasvokkainen tapaaminen Auttajat Aulangolla tapahtumassa. Kaikki valiokunnan jäsenet on kutsuttu mukaan vapaaehtoisten tilaisuuksiin. Vapaaehtoisten kommentteja ja parannusehdotuksia käsitellään valiokunnan seuraavassa kokouksessa 28.4.2022. Tällöin valiokunta valmistelee linjausluonnoksen järjestön hallitukselle ensimmäiseen käsittelyyn toukokuussa 2022. Linjauksen järjestökäsittely järjestetään syksyllä ja hallituksen toivotaan hyväksyvän linjauksen marraskuun kokouksessaan.

Valiokunta kävi läpi vuoden 2021 vapaaehtoisvaliokunnan itsearviointin tuloksia. Itsearviointi auttaa valiokuntaa kehittämään omaa toimintaansa seuraavaa vuotta silmällä pitäen. Valiokunta oli kaiken kaikkiaan tyytyväinen omaan työhönsä ja mahdollisuuksiinsa vaikuttaa linjaukseen. Kehitystoimenpiteenä toivottiin jaettavan enemmän tietoa linjaustyöskentelyn etenemisestä valiokunnan kokouksien välissä.

Ensiapu- ja terveystoiminnan asiantuntijaryhmän kokous pidettiin 17.2.2022: Asiantuntijaryhmän isoimpana asiakokonaisuutena oli käsitellä viranomaisten kommentteja suositusluonnokseen ensiavun kouluttajien pohjakoulutusvaatimuksista ja ensiavun kouluttajakoulutuksen sisällöistä. SPR:llä ja STM:llä on ollut vuodesta 2002 lähtien yhteistyöpöytäkirja (päivitys 2021) varautumisesta yhteiskunnan häiriötilanteisiin ja valtakunnallisesta ensiaputoiminnasta. Yhteistyöpöytäkirjan mukaisesti SPR:n ensiavun ja terveystoiminnan asiantuntijaryhmä määrittelee suositeltavat sisällöt kansallisille ensiavun kouluttajakoulutuksille sekä suositukset vaatimuksesta ensiapukouluttajien pohjakoulutukselle.

Asiantuntijaryhmä valmisteli joulukuussa luonnoksen suosituksesta ensiavun kouluttajien pohjakoulutusvaatimuksista ja ensiavun kouluttajakoulutuksen sisällöistä. Luonnos oli lausuttavana keskeisillä viranomaisilla (Sosiaali- ja terveysministeriö, Kela, Työterveyslaitos, Työturvallisuuskeskus).

Asiantuntijaryhmä käsitteli tässä vuoden ensimmäisessä kokouksessaan saatuja viranomaislausuntoja ja kävi keskustelua niiden sisällöistä ja vaikutuksista suositukseen. Suositusluonnosta tullaan muokkaamaan viranomaisilta saatujen kommenttien mukaisesti. Asiantuntijaryhmä päättää suosituksen hyväksymisestä seuraavassa kokouksessa 2.6.2022.

Asiantuntijaryhmä sai kuulla Suomen Punaisen Ristin Suomen Punainen Ristin Ensiapu- ja ensihoitosymposiumissa julkaisemista päivitetyistä elvytys- ja ensiapuohjeista väestölle, ensiapuryhmille ja ensivasteelle. Päivitetyt ohjeet perustuvat kansainväliseen tutkimusnäyttöön. Ensiapu- ja ensihoitosymposiumi oli järjestyksessään 20. Symposiumi toteutettiin ensimmäistä kertaa kaksipäiväisenä webinaarina ja se sai sekä sisällöstään että toteutuksestaan paljon positiivista palautetta.

Kokouksessa käytiin läpi myös asiantuntijaryhmän vuoden 2021 itsearviointin tulokset ja hyväksyttiin itsearviointiin peilaten työsuunnitelma vuodelle 2022.

Kontti-johtokunnan kokous 17.3.2022: Ketjun johtaja esitteli Kontti-ketjun tuloksen vuodelta 2021. Ketjun liikevaihto oli budjetin mukainen 15,8 m€ ja jaettava tulos ylitti budjetin ollen 4,9 m€. Vuoden 2021 merkittäviä onnistumisia hyvän tuloksen lisäksi oli terveys- turvallisen ympäristön ylläpito niin henkilökunnalle kuin asiakkaillekin, verkkokaupan lanseeraus ja 5S-mallin lanseeraus Kontin tuotantotilojen järjestyksen ja siisteyden ylläpitoon. Johtokunta hyväksyi ketjun tilipäätöksen ja toimintakertomuksen esitettäväksi järjestön hallitukselle.

Pääsihteeri ja ketjun johtaja ovat saaneet TEMistä ennakkotietoja palkkatuen uudistamisen lakiehdotuksesta. Suunnitellulla uudistuksella olisi merkittävä vaikutus Kontti-ketjun ja kaikkien laajamittaisesti työllistämistoimintaa tekevien järjestöjen toimintaan, koska sen myötä mahdollisuus käyttää 100 %-palkkatukea rajattaisiin de minimis-säännöksillä. Uusia tukimuotoina esitetään 70 % tukea osatyö-kykyiselle ja yli 55-vuotiaille pitkään työttömänä olleille. Koska aiemmasta poiketen palkkatuella ei voisi kattaa työnantajan sivukuluja, tukimuodot ovat yli 10 %-yksikköä esitettyä pienemmät. Uudistuksella toteutuessaan on merkittävä vaikutus Kontin toimintaan ja tuloksen muodostumiseen.

Johtokunta kävi myös keskustelua omistajalinjauksen mukaisista strategisista linjauksista Kontti-ketjun osalta. Varainhankinnallisen tuottotavoitteen lisäksi omistaja voisi arvioida Kontin toimintaa siinä, miten se tuottaa lisäarvoa järjestön toimintaan (esim. valmius, tunnettuus) ja laajemmin yhteiskunnassa (esim. työllistäminen, kestävä kuluttaminen).

Päätösesitys: Hallitus kuulee raportit valiokuntien kokouksista.

Päätös: Hallitus sai raportit valiokuntien kokouksista. **Tarkastusvaliokunnan kokouksessa** 15.3. käsiteltiin hankintatoimen kehittämistä, piirien henkilöstöhallinnon tarkastuksen raporttia, sisäisen tarkastuksen vuosiaikataulua sekä ilmiäntokanavan toimintaa.

Merkittiin raportit tiedoksi.

42

UUSIEN JÄSENTEN HYVÄKSYMINEN

Tausta: SPR-asetuksen (827/2017) 11 §:n mukaisesti järjestön hallitus hyväksyy uudet jäsenet. Tämän mukaisesti hallitukselle annetaan hyväksyttäväksi lista järjestön jäseniksi liittyneistä henkilöistä (**liite 42**).

Päätösesitys: Hyväksytään uudet jäsenet.

Päätös: Hyväksyttiin uudet jäsenet.

43

PÄÄSIHTEERIN KATSAUS

Tausta: Kuullaan pääsihteerin katsaus (**liite 43**).

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Kuultiin pääsihteerin katsaus, joka käsitteli:

- **Ukrainan kriisiin** liittyvää maahantulovalmiutta, muuta kotimaan toimintaa, viestintää sekä varainhankintaa: Uusia vastaanottokeskuksia perustetaan ja paikkoja lisätään parhaillaan. Kansallisesti varaudutaan jopa 80 000 maahantulijaan, mutta arviot vaihtelevat paljon. Kuntien rooli vastaanotossa tulee vahvistumaan ja SPR:n osastojen rooli kuntien kumppaneina myös vastaanoton osalta tulee merkittävämmäksi. Kuultiin kotimaan toiminnan laajuudesta, joka vaihtelee satamissa vastaanotosta henkiseen tukeen ja sodan oikeussäännöistä kertomiseen sekä henkilötiedusteluun. Osastoilla on myös tukipisteitä pakolaisille. Varainhankinnan osalta kuultiin, että Ukrainaan suuntautunut Karakeräys tuottanut yli 16 Me ja erityisesti yrityslahjoituksia on paljon. Yritykset antavat myös huomattavasti muuta tukea, esim. vapaaehtoistyötä. Pitkäkestoisia kumppanuuksia pyritään rakentamaan mahdollisuuksien mukaan. Jäsenten, kuukausilahjoittajien ja vapaaehtoisten määrä on kasvussa. Viestinnässä järjestö on ollut näkyvä ja mediaosumia Ukrainaan liittyen on tullut 1170. Somekanavien yhteenlaskettu ei-maksettu tavoitavuus Ukrainaviestinnän osalta 18.3. mennessä oli lähes 5 miljoonaa, joka on lähes puolet koko vuoden 2021 sometavoitavuudesta. Ukraina viestintä on tavoittanut erinomaisesti yleisöä myös verkkosivujen punainenristi.fi:n kautta.
- **Palkkatukilainsäädännön uudistamista:** Suomen hallitus on uudistamassa palkkatukilainsäädäntöä. Uudistuksella pyritään ohjaamaan palkkatuen käyttöä yhä enemmän yrityksiin, avoimen työmarkkinan työnantajille. Nykylainsäädännön puitteissa monet yleishyödylliset järjestöt ovat voineet työllistää tietyin ehdoin pitkään työttömänä olleita käytännössä 100 %-tuella, esim. Kontti-ketju saa tällaista tukea noin 5,5 miljoonaa euroa vuodessa. Tuella on työllistetty Kontissa noin 800 henkilöä vuosittain. Nyt suunnitteilla olevassa lakiuudistuksessa tällaista 100 % tukea voitaisiin myöntää maksimissaan yhteensä 200 000 € kolmen vuoden aikana, mikä tarkoittaa 4-5 henkilön työllistämistä vuosittain. Käytännössä 100 % -tuki loppuu toimijoilta, jotka työllistävät yli 4 henkilöä vuosittain. Toteutuessaan muutoksella on merkittävä vaikutus Kontti-ketjun ja muiden 100 % -tukea käyttävien yksiköiden toimintaan ja tuloksenmuodostumiseen. Kontin osalta tulosvaikutus on maksimissaan 2,5 – 3 m€.

- **Liikkeen kansainvälisiä kokouksia vuonna 2022:** Euroopan alueellinen konferenssi järjestetään Georgiassa huhtikuun lopulla. Sen pääpainopiste Ukrainan kriisissä sekä naapurimaiden kapasiteetissa, mutta myös muuttoliike ja ilmasto ovat ohjelmassa. Liiton yleiskokous päätettiin vuoden 2021 lopulla siirtää Geneveen koronapandemian vuoksi. Epidemia vaikuttaa edelleen kokoukseen muotoon, niin että delegaatioiden kokoa on pienennetty ja online-tilaisuuksia lisätty. Kokouksessa pidetään vaalit ja liitolle valitaan puheenjohtaja ja hallitus. Lisäksi päivitettävänä ovat ainakin veripalvelulinjaus, ensiapulinjaus sekä kansallisten yhdistysten kehittämiseen liittyvät linjaukset. Ohjelmassa on myös keskusteluita paikallisuudesta, ilmastosta, vastuullisuudesta sekä humanitaarisesta diplomatiasta. Valtuutettujen neuvosto järjestetään heti yleiskokouksen perään. Myös sen valmistelu on siirretty pitkälti kevään aikana järjestettyihin online- työpajoihin. Keskeisin keskustelua herättävä asia on nk. Sevilla Agreement ja sen päivittäminen.
- **Ystävänäpäiväkampanjan onnistumista:** Kampanjan tavoitteiden toteutumista seurattiin yksityiskohtaisella mittaristolla. Lähes jokaisen mittarin kohdalla asetettu tavoite saavutettiin tai ylitettiin. Kampanjalle ja yksinäisyysbarometrille saatiin runsaasti näkyvyyttä mediassa, ja osastot järjestivät huomattavasti enemmän tapahtumia kuin edellisenä vuonna. Myös vaikuttaja-yhteistyö onnistui hyvin: sisällöt kiinnostivat omia ja vaikuttajien someseuraaajia. Jatkokehityksen osalta todettiin erityisesti, että yritysyhteistyön tavoitteet ja yhteys muuhun kampanjaan täytyy suunnitella tarkemmin ja digimarkkinointiin täytyy uudessa konseptissa tuottaa paremmin sinne soveltuvia sisältöjä. Myös Punainen Risti tutuksi -iltoja oli vain kolme, mikä on merkki siitä, että piirit ja osastot eivät vielä osaa hyödyntää kampanjan antamaa näkyvyyttä muussa vapaaehtoisrekrytoinnissa.
- **Rasisminvastaisen viikon sisältöjä;** ja
- **Auttajat Aulangolla vapaaehtoistapahtumaa** huhtikuun alussa.

Merkittiin katsaus tiedoksi.

44

ILMOITUSASIAT

44.1 Pöytäkirjat

- hallituksen pöytäkirja 1/22 **oheisena (liite 44.1.1)**
- talous- ja kehittämisvaliokunnan pöytäkirja 1/22 **oheisena (liite 44.1.2)**
- valtakunnallisen nuorisotoimikunnan pöytäkirja 1/22 **oheisena (liite 44.1.3)**
- vapaaehtoistoiminnan linjaus valiokunnan pöytäkirja 1/22 **oheisena (liite 44.1.4)**

- Veripalvelun johtokunnan pöytäkirjat 7-9/21 **oheisena (liite 44.1.5)**
- ilmastonmuutosvaliokunnan pöytäkirja 1/22 **oheisena (liite 44.1.6)**
- Kontti-johtokunnan pöytäkirja 4/21 **oheisena (liite 44.1.7)**

44.2 Sijoitustoiminnan raportti

- **oheisena (liite 44.2)**

Merkittiin asiakirjat tiedoksi.

45

MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Ei muita esille tulleita asioita.

46

HALLITUKSEN SEURAAVA KOKOUS

Seuraava hallituksen kokous on 22.4.2022. Listalla:

- toimintakertomus ja tilinpäätös allekirjoitukseen
- piirien tulokset 2021
- loppuraportti osastojen toimintatuen käytöstä
- sisäisen tarkastajan raportti
- Brändikirja
- toimintalinjauksen painopiste: Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta
- Punaisen Ristin viikko
- Katastrofirahaston tulos 2021
- jäsenmäärä Q1/22

47

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 13.44.